

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Lausunto: Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korottamisesta (VN/24836/2023)

Psoriasis on tulehduksellinen pitkäaikaissairaus, jota sairastaa noin 100 000 suomalaista. Psoriasis oireilee pääosin iholla ja nivelissä. Sairaus voi vaikuttaa elämänlaatua heikentävästi ja pahimmillaan uhata työ- ja toimintakykyä. Psoriasisista ei voida parantaa, mutta tehokkaalla ja oikea-aikaisella hoidolla sen oireita voidaan lieventää.

Lausunto

Psoriasisliitto ei pidä asiakasmaksujen korottamista kannatettavana. Asiakasmaksut ovat Suomessa tälläkin hetkellä korkeat ja kuormittavat erityisesti monisairaita. Nyt esitetyt korotukset nostaisivat asiakasmaksuja merkittävästi vuoden 2024 alussa.

Tutkimustiedon pohjalta tiedämme, että pitkäaikaissairaudet kuormittavat pitkäaikaissairaahan taloutta monin tavoin. Ongelma ei koske vain pienituloisimpia, vaan myös monet keskituloiset kokevat pitkäaikaissairauden aiheuttamat kustannukset merkittäviksi. Kun otetaan lisäksi huomioon yleinen kustannustason nousu, on todennäköistä, että moni pitkäaikaissairas on juuri nyt taloudellisesti heikossa tilanteessa. Asiakasmaksujen korotus syventää tätä ahdinkoa entisestään. Pahimmassa tapauksessa se johtaa tarpeellisen hoidon viivästymiseen tai ulosottojen lisääntymiseen. Monien pitkäaikaissairauksien, kuten psoriasisien, kohdalla ajoissa annettu hoito estää ongelmien pahentumisen. Hyvällä hoidolla voidaan saavuttaa säästöjä, kun vältetään esimerkiksi sairauspoissaolot ja liitännäissairauksien puhkeaminen. Myös terveydenhuollon käynnejä voi hyvällä hoidolla kertyä vähemmän. Asiakasmaksujen nostolla ei edistetä hoitoon hakeutumista hyvissä ajoin.

Katsomme, että korotuksen sijaan huomattavasti kannattavampaa olisi alentaa asiakasmaksuja, tai vähintään jäädyttää ne vuoden 2023 tasolle.

Hallitusohjelmassa on kirjaus uudistuksesta, jolla mahdollistetaan lääkkeiden vuosiomavastuun jakaminen osiin vuodelle. Tämä uudistus tulee toteuttaa mahdollisimman nopeasti, sillä varsinkin alkuvuoden lääkeostot aiheuttavat tällä hetkellä kohtuuttomia tilanteita monille sairastaville. Pidemmällä tähtäimellä terveydenhuollon maksukatot (asiakasmaksukatto, matkakatto ja lääkekatto) tulee yhdistää yhdeksi maksukatoksi ja niiden yhteissumma kohtuullistaa.

Lähteet:

Järjestöjen yhteistutkimus pitkäaikaissairauksien kustannuksista (2018)

Saatavilla: https://psori.fi/wp-content/uploads/2020/06/Selvitys-pitk%C3%A4aikaissairauksien-kustannuksista-2018_verkkoon.pdf

Kansallinen terveys-, hyvinvointi- ja palvelu-tutkimus FinSote (2020)

Saatavilla: <https://www.terveytemme.fi/finsote/>